

บทที่ 3

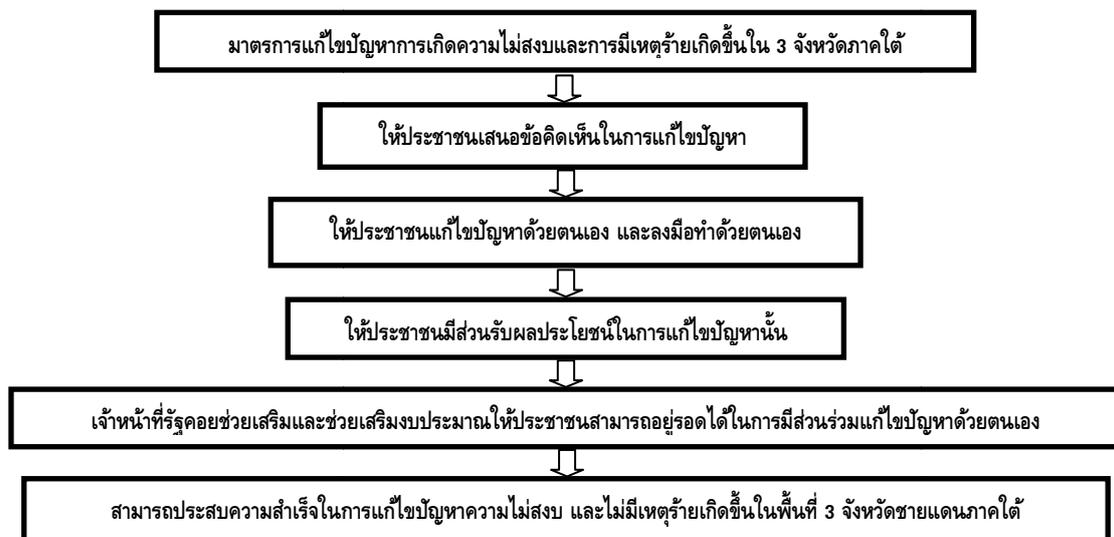
รูปแบบมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้สรุปประเด็นของรูปแบบมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางเบื้องต้นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยสรุปดังนี้

- 3.1 มาตรการแก้ไขปัญหาการเกิดความไม่สงบและการมีเหตุร้ายเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้
- 3.2 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่)
- 3.3 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูล)
- 3.4 ขั้นตอนในการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.5 ปัจจัยความสำเร็จในการเข้าไปหาข่าว เก็บข้อมูล และการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่
- 3.6 มาตรการความปลอดภัยในการตรวจสถานที่เกิดเหตุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.7 กระบวนการดำเนินงานด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.8 ปัจจัยความสำเร็จในการเข้าไปตรวจสถานที่เกิดเหตุในคดีที่สำคัญ

3.1 มาตรการแก้ไขปัญหาการเกิดความไม่สงบและการมีเหตุร้ายเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้

จากการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ สามารถสรุปมาตรการแก้ไขปัญหาการเกิดความไม่สงบและการมีเหตุร้ายเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้ โดยให้ประชาชนเสนอข้อคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา ซึ่งประชาชนเป็นผู้แก้ไขปัญหาและลงมือทำด้วยตนเองจากการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการแก้ไขปัญหานั้น และเจ้าหน้าที่รัฐคอยช่วยส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้ประชาชนสามารถอยู่รอดได้ สามารถประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาคือความไม่สงบ และไม่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแสดงให้เห็นตามแผนภาพ 3.1 ดังนี้

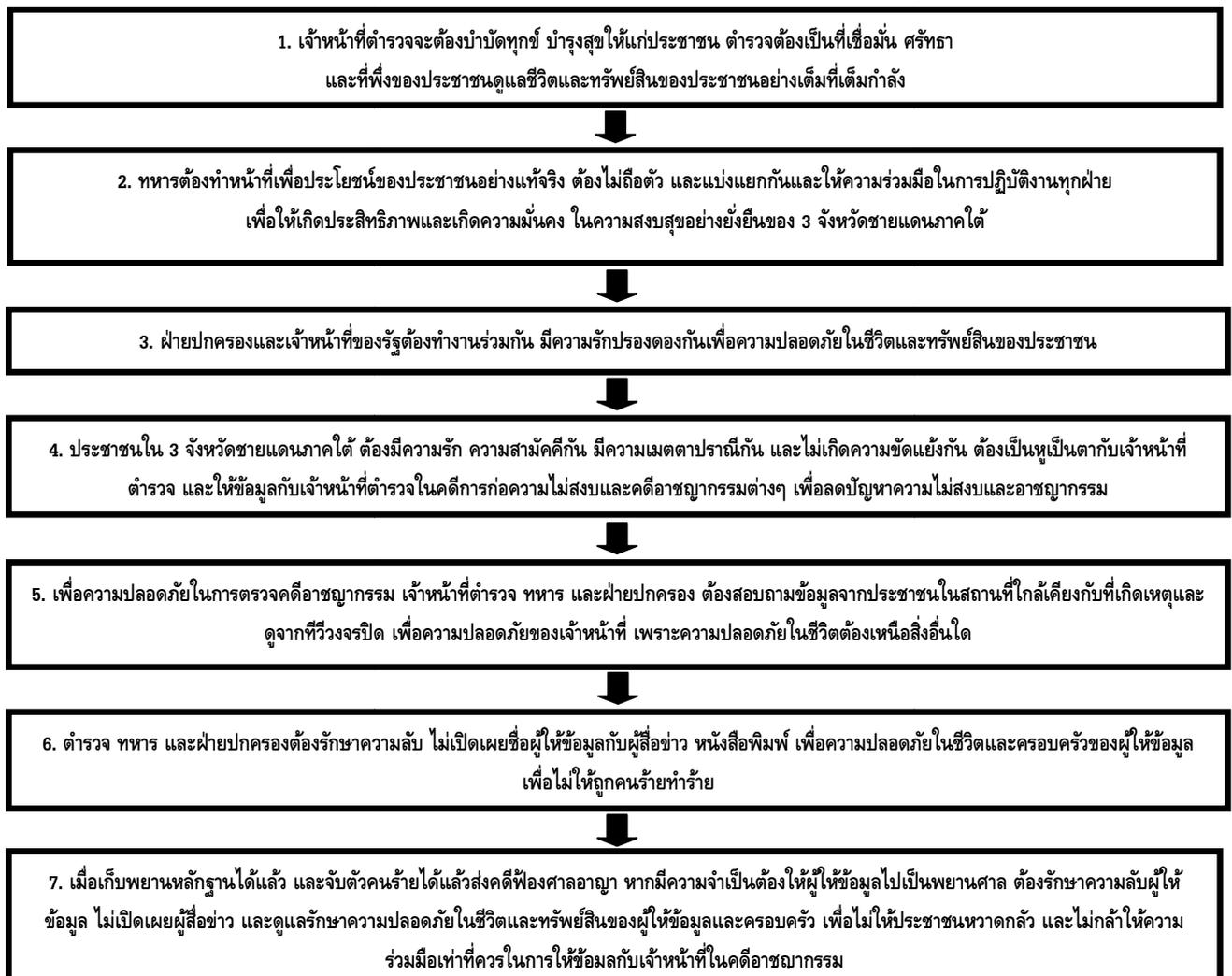

แผนภาพ 3.1 รูปแบบการแก้ไขปัญหาการเกิดความไม่สงบและการมีเหตุร้ายเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้

3.2 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่)

มาตรการรักษาความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่สามารถทำได้โดยเจ้าหน้าที่จะต้องใส่ใจทุกข์สุขของประชาชน ดูแลชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทำให้ประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่เป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ทำให้ประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ถือตัวไม่แบ่งแยก ให้ความร่วมมือกันทุกฝ่าย มีความรักและปรองดองกัน ส่วนประชาชนก็ต้องรักและสามัคคีกัน เป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่เองต้องรักษาความลับ ไม่เปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูลกับผู้สื่อข่าวหรือหนังสือพิมพ์ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและครอบครัวของผู้ให้ข้อมูล เพื่อไม่ให้ถูกคนร้ายทำร้าย และเมื่อเจ้าหน้าที่มีการเก็บพยานหลักฐานได้แล้ว และจับตัวคนร้ายส่งคดีฟ้องศาลอาญา หากมีความจำเป็นต้องให้ผู้ให้ข้อมูลไปเป็นพยานศาล ต้องรักษาความลับ และดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ให้ข้อมูลเช่นเดียวกัน โดยแสดงให้เห็นตามแผนภาพ 3.2

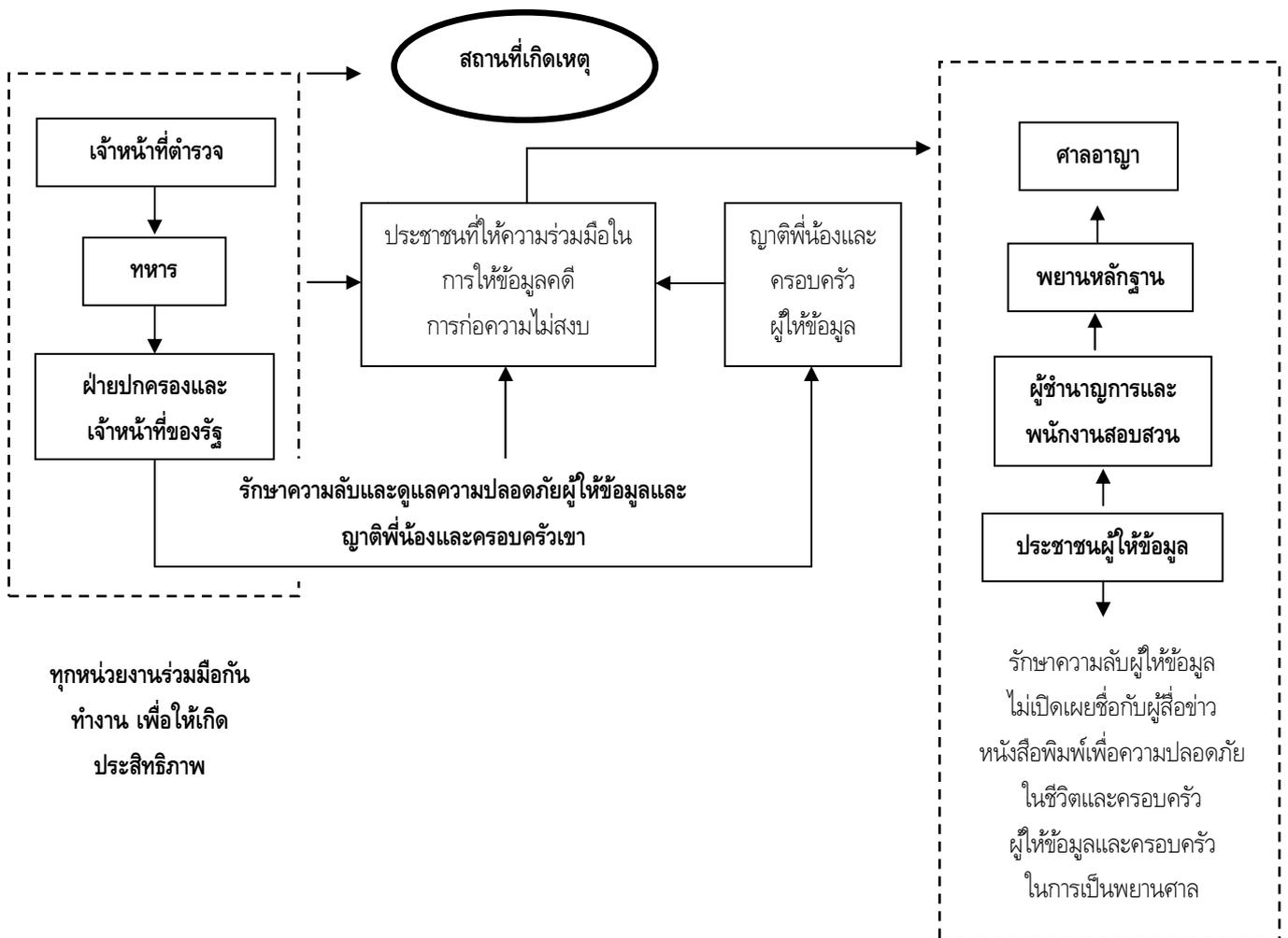

แผนภาพ 3.2 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่)

3.3 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูล)

มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในส่วนของความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูลนั้น ประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลคดีการก่อความไม่สงบ แก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง จะต้องรักษาความลับ ดูแลความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งญาติพี่น้องและครอบครัวเป็นอย่างดี ซึ่งทุกหน่วยงานร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ พนักงานสอบสวนสามารถรวบรวมพยานหลักฐานนำไปสู่การดำเนินคดีในชั้นศาลได้ โดยแสดงให้เห็นตามแผนภาพ 3.3

แผนภาพ 3.3 มาตรการความปลอดภัยในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูล)

3.4 ขั้นตอนการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขั้นตอนการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามนั้นภาครัฐต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา เพื่อจะได้รับความร่วมมือจากประชาชน เจ้าหน้าที่ต้องใส่ใจ หมั่นลงพื้นที่เพื่อรับทราบถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงของประชาชน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาจากประชาชน ทหารจะต้องทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ถือตัวและแบ่งแยกกัน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันทุกฝ่าย ประชาชนเองจะต้องมีความรักความสามัคคีกัน มีความเมตตาปราณีกัน และไม่เกิดความขัดแย้งกัน ไม่ว่าจะนับถือศาสนาอะไรก็สามารถอยู่ร่วมกันได้ ร่วมกันเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่เพราะสิ่งนี้จะสงบสุขได้ ประชาชนต้องร่วมมือร่วมใจกันดูแล โดยแสดงให้เห็นได้ตามแผนภาพ 3.4

แผนภาพ 3.4 แสดงถึงขั้นตอนในการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.5 ปัจจัยความสำเร็จในการเข้าไปหาข่าว เก็บข้อมูล และการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กล่าวถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานว่า มีความภาคภูมิใจมากที่สุด คือ สามารถนำผู้ใต้บังคับบัญชากลับบ้านอย่างปลอดภัย เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว เคยประสบเหตุที่ผู้ใต้บังคับบัญชาถูกระเบิดเสียชีวิต และตนเองก็อยู่ในเหตุการณ์ แต่ไม่โดนระเบิด และไม่สามารถช่วยผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้ จึงยอมรับว่าเคยเสียขวัญ กำลังใจอยู่นานพอสมควร ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พยายามทบทวนภารกิจที่ไปทำงานในแต่ละครั้งว่าบกพร่องตรงจุดไหน แล้วแก้ไขปัญหามีให้เกิดการผิดพลาดอีก

จากกรณีดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การรักษาความปลอดภัย หรือการตรวจสอบความปลอดภัยไว้ก่อน จะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ การมีชีวิตรอดกลับมาของผู้ปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาจะปฏิเสธไม่ได้เช่นกัน ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จึงควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1. ความปลอดภัยของที่ตั้ง** มีการจัดเวรยามเฝ้าที่ตั้งไว้ ต้องทำอย่างเข้มงวดเพื่อรักษาหน่วยที่ตั้งไว้ให้ดีที่สุด
- 2. การตรวจสอบเส้นทางที่เดินทางไปเก็บข้อมูลหาข่าว และการมีส่วนร่วมต่างๆ** ควรกำหนดมาตรการเอาไว้ในเรื่องของความปลอดภัยดังนี้
  - 1) อำพรางตัวโดยไม่แต่งเครื่องแบบ หรือใช้รถยนต์ที่มีสัญลักษณ์ว่าเป็นของทางราชการ
  - 2) ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะเดินทางไปปฏิบัติงานดำเนินการมีส่วนร่วมกับประชาชน ต้องรายงานผู้บังคับบัญชา ก่อนว่าจะเดินทางไป เพราะว่าผู้บังคับบัญชาจะได้ช่วยประสานหน่วยงานต่างๆ ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์
  - 3) ต้องมีความระมัดระวังในเรื่องของการใช้วิทยุสื่อสาร ฝ่ายตรงข้ามมักมีวิทยุสื่อสาร สามารถดักฟังการปฏิบัติงานหรือการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ได้
- 3. การสอบถามพฤติกรรมผู้ก่อเหตุ** การเข้าไปหาชาวบ้านหรือเข้าไปหาข้อมูลในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้น ควรสอบถามพฤติกรรมของผู้ก่อความไม่สงบ เพราะผู้ก่อความไม่สงบอาจมีการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ เช่น วางระเบิด ดักยิง เพราะระหว่างเดินทางไปหาข่าวหรือเก็บข้อมูล คนร้ายดักฟังวิทยุ ทราบถึงการเดินทาง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานตกเป็นเป้าหมายในการลอบยิง วางระเบิดหรือถูกทำร้ายบ่อยครั้ง
- 4. การตรวจสอบอุปกรณ์** ในการเดินทางไปหาข้อมูล หาข่าว การมีส่วนร่วมกับประชาชน เช่น อุปกรณ์ในการป้องกันตนเอง ที่สำคัญ คือ ความพร้อมของรถยนต์ ปัญหาในยุคแรก คือ รถยนต์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในราชการมีสภาพค่อนข้างเก่าที่สุด และสภาพค่อนข้างแย่ ติดตราสัญลักษณ์ของทางราชการ ภายหลังมีการก่อเหตุระเบิดลอบยิงบ่อยครั้งมากขึ้น ทำให้ทางราชการได้ปรับเปลี่ยนรถที่ใช้เป็นรถที่หุ้มเกราะ และไม่มีตราสัญลักษณ์ของทางราชการ และเรื่องน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นส่วนสำคัญ เพราะอาจเดินทางไปหาข้อมูล หรือการมีส่วนร่วมในหลายชุมชน และแต่ละชุมชนอยู่ห่างไกลกัน ฉะนั้นก่อนออกเดินทาง เจ้าหน้าที่ต้องเตรียมอุปกรณ์ เครื่องยนต์ และตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ทุกอย่างให้เรียบร้อย เพราะว่าถ้าเกิดมีเหตุการณ์ระหว่างทาง จำเป็นจะต้องเปลี่ยนเส้นทาง น้ำมันจะต้องเพียงพอ สำหรับการเดินทาง อุปกรณ์ลำดับต่อมาคือ เสื้อเกราะกันกระสุน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ใกล้หมดอายุ เพราะวัสดุที่กันกระสุนภายใน ไม่ว่าจะเปลี่ยนไส้สังเคราะห์ หรืออื่นๆ ที่มีโซโลเท ก็จะมีอายุการใช้งานไม่นาน จึงต้องมีการตรวจสอบด้วย อาวุธปืน เช่น ปืนยาว ปืนพกประจำกาย ต้องมีประจำตัวและประจำรถด้วย สำหรับวิทยุสื่อสารต้อง

ตรวจสอบด้วย และต้องระวังในเรื่องการใช้ทฤษฎีสื่อสาร เพราะอาจถูกดักฟังได้ ไฟฉาย กล้องส่องทางไกล มีความจำเป็น ช่วยทำให้ปลอดภัยได้

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของผู้ปฏิบัติงานทางด้านมวลชนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันดับแรก คือ เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานในพื้นที่ดังกล่าวว่ามีความพิเศษอย่างไรบ้าง เช่น กฎหมาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติ จึงคิดว่าควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่อย่างน้อยปีละประมาณ 2 ครั้ง และให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย ทั้งนี้ควรมีการจัดกันอย่างต่อเนื่อง เพราะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทางด้านมวลชน อาจมีการละลายหรือหลงลืมไป หรือเจ้าหน้าที่อาจมีการสับเปลี่ยนกำลังใหม่ ซึ่งวิธีการในบางครั้งคนใหม่อาจยังไม่รู้ดีพอ ไม่ครบถ้วน

สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการก่อความไม่สงบในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เกิดความสำเร็จ มีดังนี้

- 1) การใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวให้เป็นประโยชน์ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ไร้วงเวียนและประสบการณ์ จะช่วยให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สนับสนุนการส่งเสริมองค์ความรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การให้ความรู้วิชาการสมัยใหม่กับเจ้าหน้าที่ เนื่องจากองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ มีการพัฒนาอย่างเสมอ อาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามเทคโนโลยีไม่ทัน จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการศึกษอบรม เพราะหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ทันเทคโนโลยี จะทำให้การปฏิบัติงานและการแนะนำเป็นไปอย่างถูกต้อง เช่น การใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการสืบและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) ให้ผู้ชำนาญทางด้านการมีส่วนร่วม ออกมาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ยกตัวอย่างจากการได้รับความรู้ใหม่ และได้ถ่ายทอดความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (storytelling) และพร้อมที่จะนำไปปรับใช้ในการทำงาน
- 4) ความปลอดภัย หมายถึง การคำนึงถึงความปลอดภัยของทีมผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานได้เสร็จเรียบร้อย และมีชีวิตกลับมาพร้อมทุกคน และ**สำคัญที่สุด คือ การรักษาความปลอดภัยผู้ให้เบาะแสหรือผู้แจ้งข่าวให้กับเจ้าหน้าที่**
- 5) การตรวจสอบข่าวกรองว่ามีความเหมาะสม มีความชัดเจน เชื่อถือได้หรือไม่ สำหรับเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ บุคคลที่จะให้ข่าวกรองได้ดีที่สุด คือ คนในพื้นที่ เช่น โต๊ะอิหม่าม โดยต้องเป็นโต๊ะอิหม่ามรุ่นที่มีอายุมากแล้ว จะไม่เกรงกลัวและไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย
- 6) การตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะทุกครั้ง ก่อนออกเดินทาง เพื่อเตรียมความพร้อมระหว่างการปฏิบัติงาน เนื่องจากในสภาวะการณ์ที่ไม่สงบนั้น อาจเกิดเหตุอันตรายได้ตลอดเวลา ดังนั้น การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ จึงมีความสำคัญมากที่สุด
- 7) การเข้าใจวัฒนธรรมความเป็นอยู่และปัญหาทางด้านสภาพจิตใจของประชาชนในชุมชนต่างๆ ควรให้ความสำคัญและเชื่อมโยงมิตรที่ดีต่อประชาชนในพื้นที่มากกว่าที่จะมุ่งปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จเพียงอย่างเดียว หรือห่วงความปลอดภัยของตนเองและทีมงานมากเกินไปจนลืมนสภาพแวดล้อมรอบตัวที่ถูกจับตามองตลอดเวลา

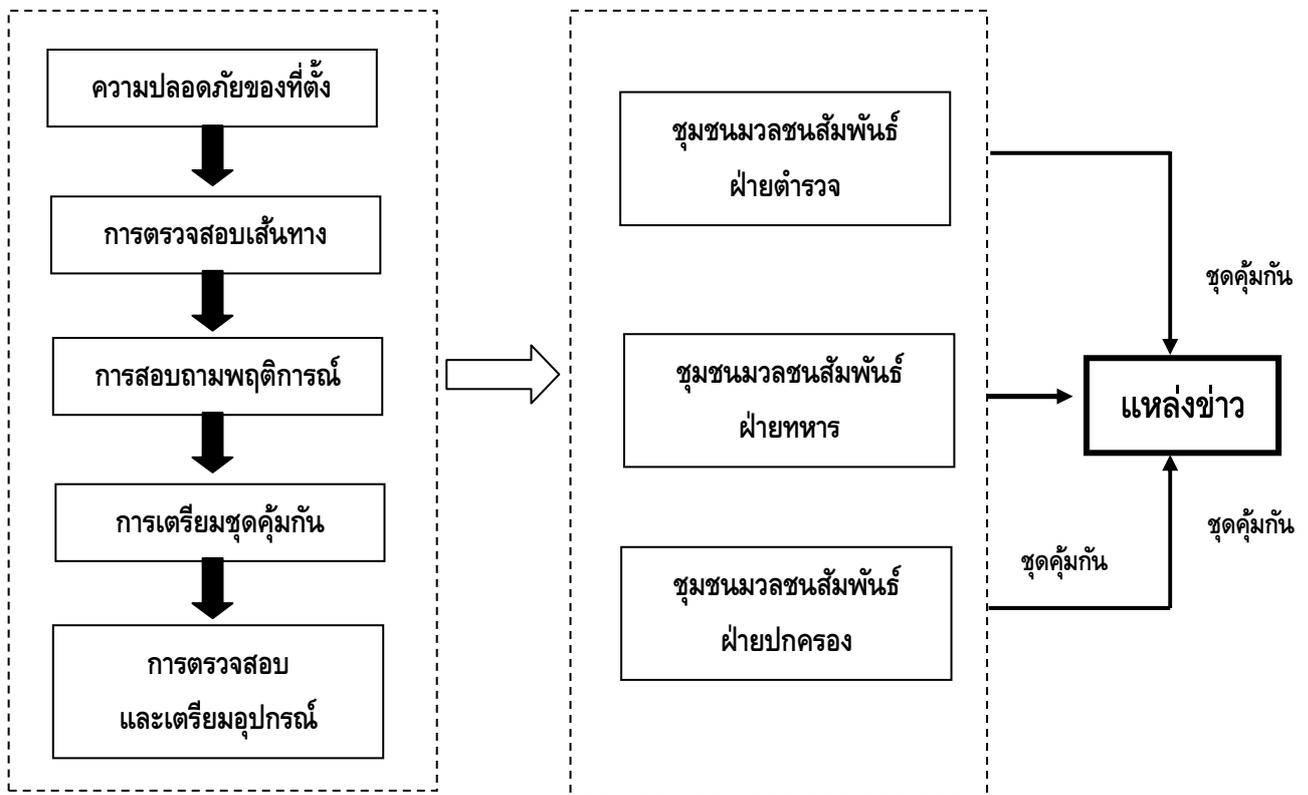

8) ความมุ่งมั่น ความกล้าหาญ ไหวพริบและปฏิภาณ สิ่งเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะต้องมี นอกจากจะมีความเฉลียวฉลาด ไหวพริบดีแล้ว ความกล้าหาญจะต้องมีก่อน เพราะเมื่อมีเหตุเกิดขึ้น อาจหมายถึงชีวิตได้ตลอดเวลาของการปฏิบัติงาน เพราะผู้กระทำผิดจะจู่โจมโอกาสที่จะโจมตีอยู่ตลอดเวลา

9) ประสบการณ์ทำงาน ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะได้เปรียบผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่อื่น หรือผู้ที่ย้ายเข้ามาทำงานใหม่ เพราะจะมีความรอบรู้ ความระมัดระวัง มีเครือข่ายข่าวกรอง และภูมิศาสตร์ของพื้นที่เป็นอย่างดี

ดังแสดงตามแผนภาพ 3.5 ดังนี้

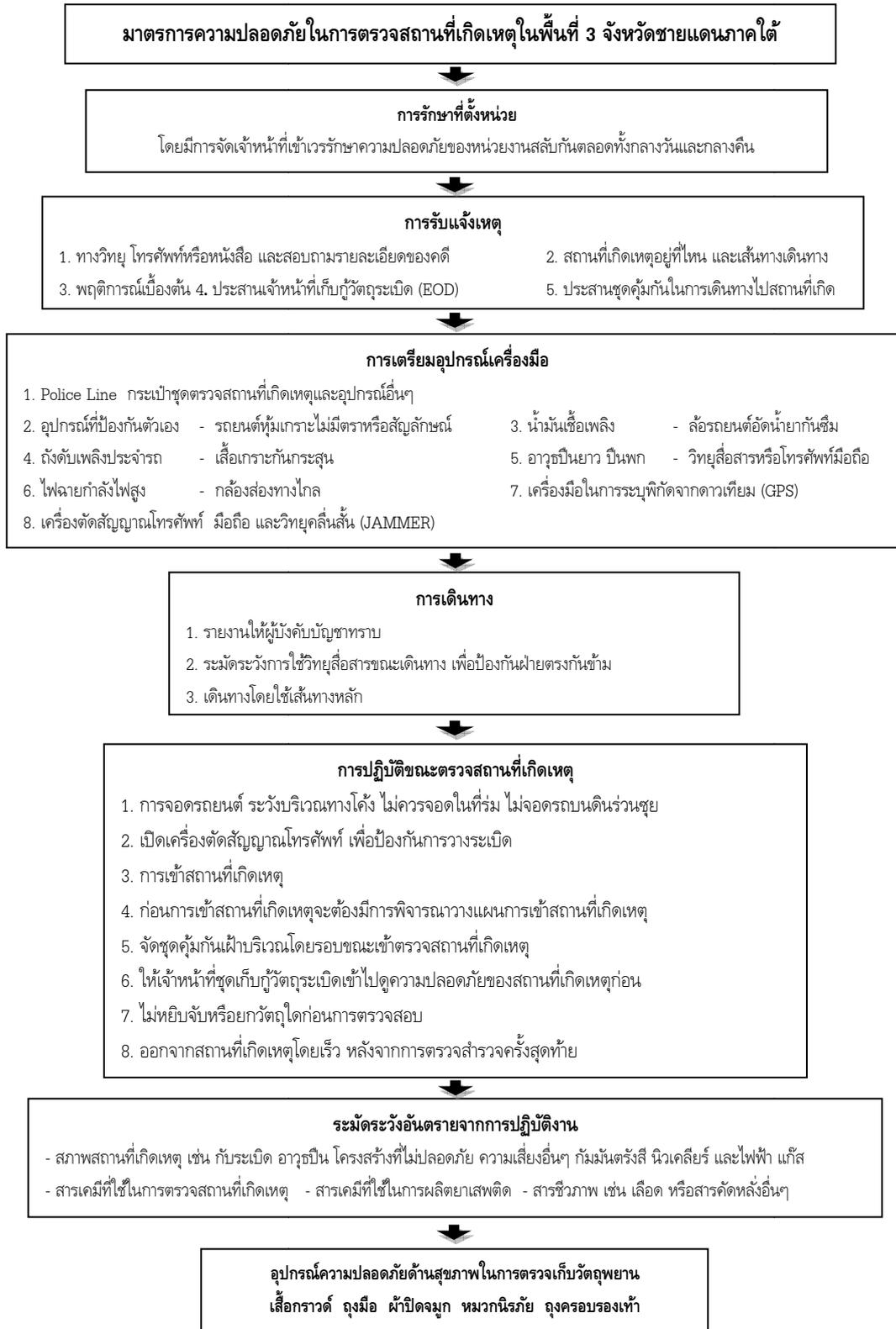
เตรียมความพร้อมก่อนเข้าพื้นที่

แผนภาพ 3.5 ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์

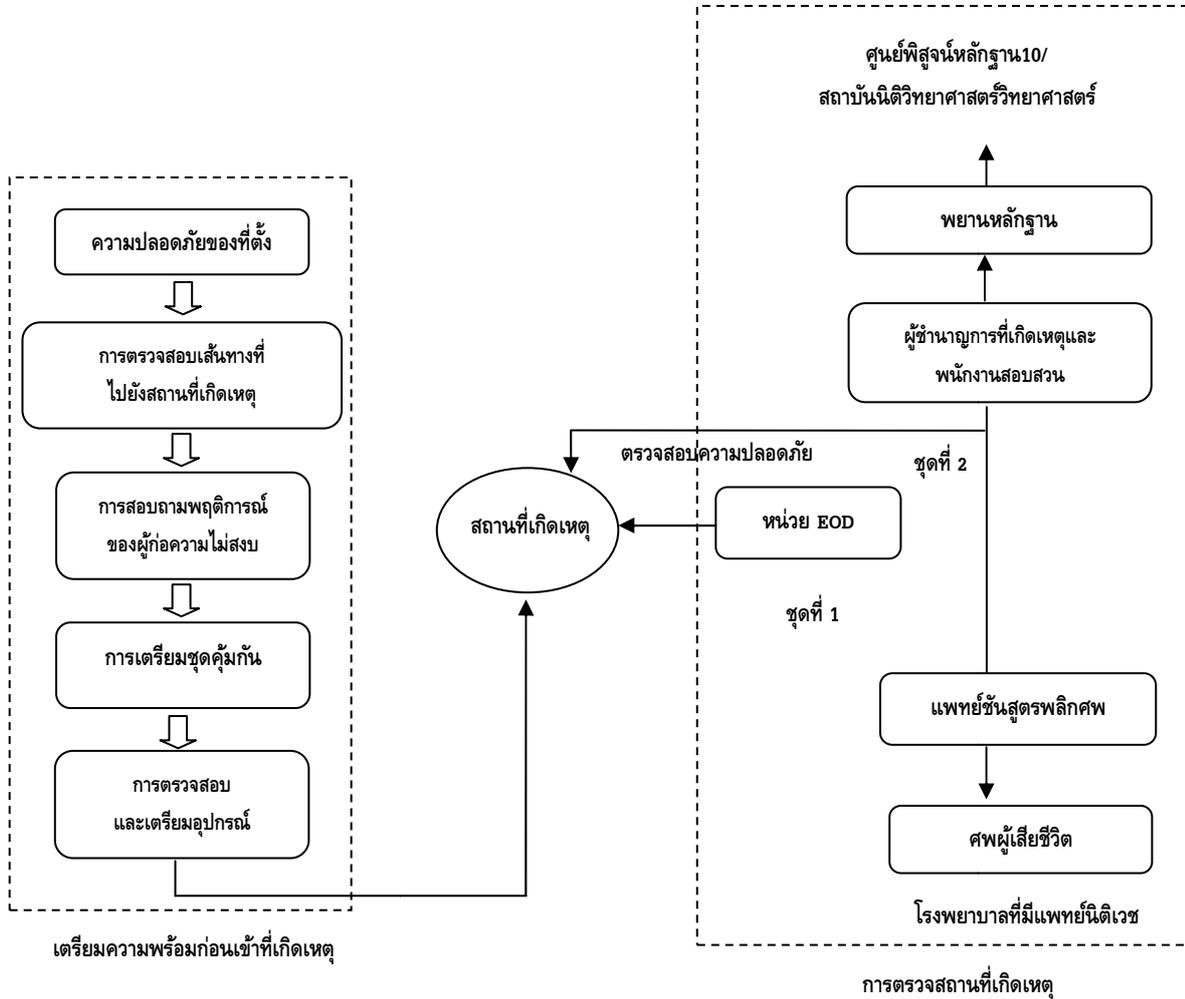

3.6 มาตรการความปลอดภัยในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนภาพ 3.6 และ 3.7

แผนภาพ 3.6 มาตรการความปลอดภัยในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

มาตรการความปลอดภัยในการเข้าพื้นที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

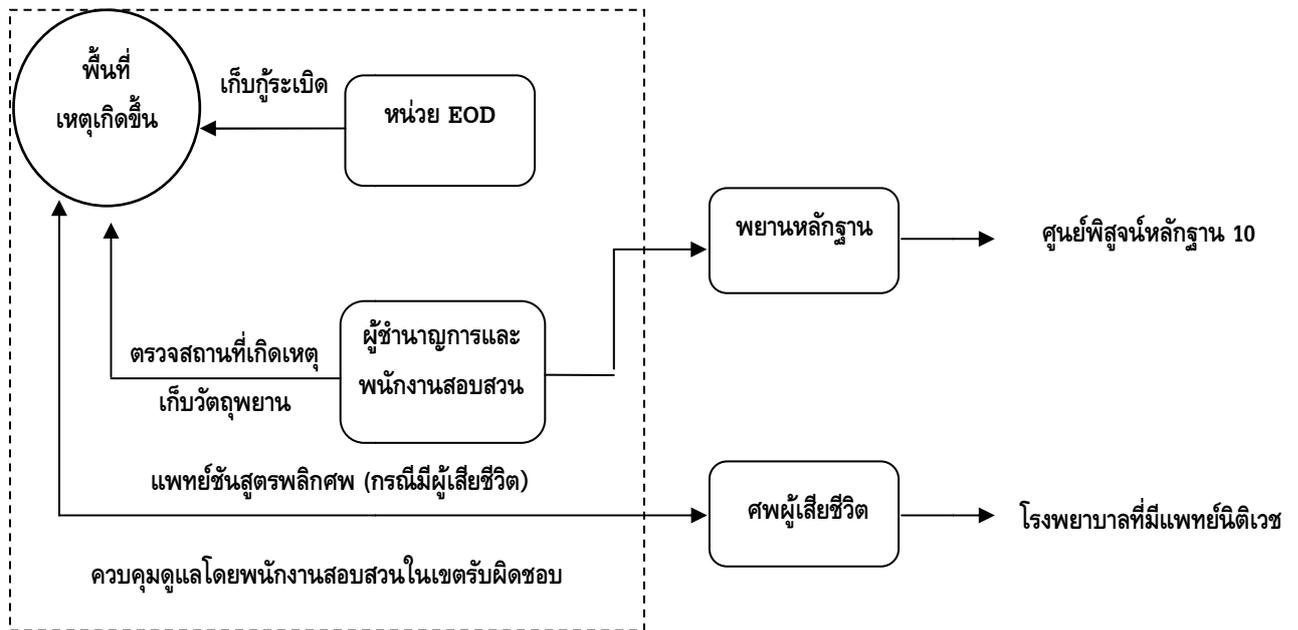
แผนภาพ 3.7 มาตรการความปลอดภัยในการเข้าพื้นที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.7 กระบวนการดำเนินงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.7.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เฉพาะที่ไม่เหมือนกับพื้นที่อื่น คือ มีลักษณะเป็น ป่าชายเลน สวนยาง ภูเขา และมีเขตพื้นที่ซับซ้อนหลายแห่ง ดังนั้น การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจะไม่เหมือนการเข้าที่เกิดเหตุในเขตพื้นที่อื่นๆ เพราะลักษณะการเกิดเหตุไม่ได้มีลักษณะเหมือนที่เกิดเหตุในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความละเอียด มีไหวพริบ มีการเรียนรู้ และมีการจัดการที่ดี ความสามารถอย่างเดียวไม่สามารถปฏิบัติงานได้ จึงต้องอาศัยเครื่องมือทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ เครื่องมือทางการป้องกันความปลอดภัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพ เมื่อมีเหตุระเบิดหรือเหตุปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ก่อการร้าย

โดยหลักการแล้วหน่วยงานที่จะเข้าไปตรวจสอบเป็นหน่วยงานแรก คือ หน่วยปฏิบัติการทำลายล้างวัตถุระเบิด (Explosive Ordnance Disposal (EOD)) เข้าตรวจสอบพื้นที่ที่ระเบิดเพื่อตรวจสอบ ความปลอดภัยก่อนที่ผู้ชำนาญการ ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและพนักงานสอบสวนจะเข้าไปตรวจ เมื่อไม่มีผู้เสียชีวิต ในที่เกิดเหตุให้ส่งยานวัตถุทั้งหมดไปที่ ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 และคัดแยกวัตถุพยานตามประเภทของวัตถุพยาน เช่น สะเก็ดระเบิดส่งไปที่กลุ่มงานตรวจทาง พิสิกส์ ถ้าเจอเลือดให้ส่งไปที่กลุ่มงานทางชีววิทยา เป็นต้น ถ้าหากมีผู้เสียชีวิตให้ส่งศพไปที่โรงพยาบาลที่มีแพทย์นิติเวช อยู่ดังแสดงกระบวนการดำเนินการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในภาพรวมในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแผนภาพ 3.8 ดังนี้

แผนภาพ 3.8 กระบวนการดำเนินงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุโดยภาพรวมในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.7.2 การบริหารสถานที่เกิดเหตุใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

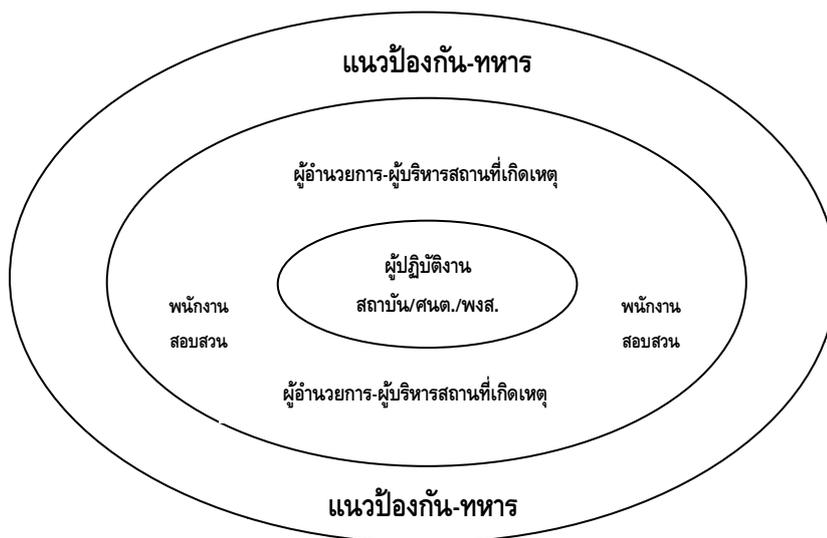
การบริหารสถานที่เกิดเหตุเพื่อความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ กำหนดให้มีการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุเป็น 3 แนวดังนี้

แนวที่ 1 แนวรอบนอก เป็นแนวป้องกันเพื่อความปลอดภัยและรักษาสถานที่เกิดเหตุโดยให้เจ้าหน้าที่ ทหารเป็นหน่วยควบคุมดูแล

แนวที่ 2 แนวการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ รับผิดชอบในการประสานงาน ลงบันทึกและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่เกิดเหตุ โดยให้พนักงานสอบสวนเป็นหน่วยควบคุมดูแล

แนวที่ 3 จุดเกิดเหตุหรือแนวปฏิบัติเพื่อเก็บพยานหลักฐานและวัตถุพยานเป็นการทำงานร่วมกัน ระหว่างศูนย์นิติวิทยาศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศนต.สชต.) และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

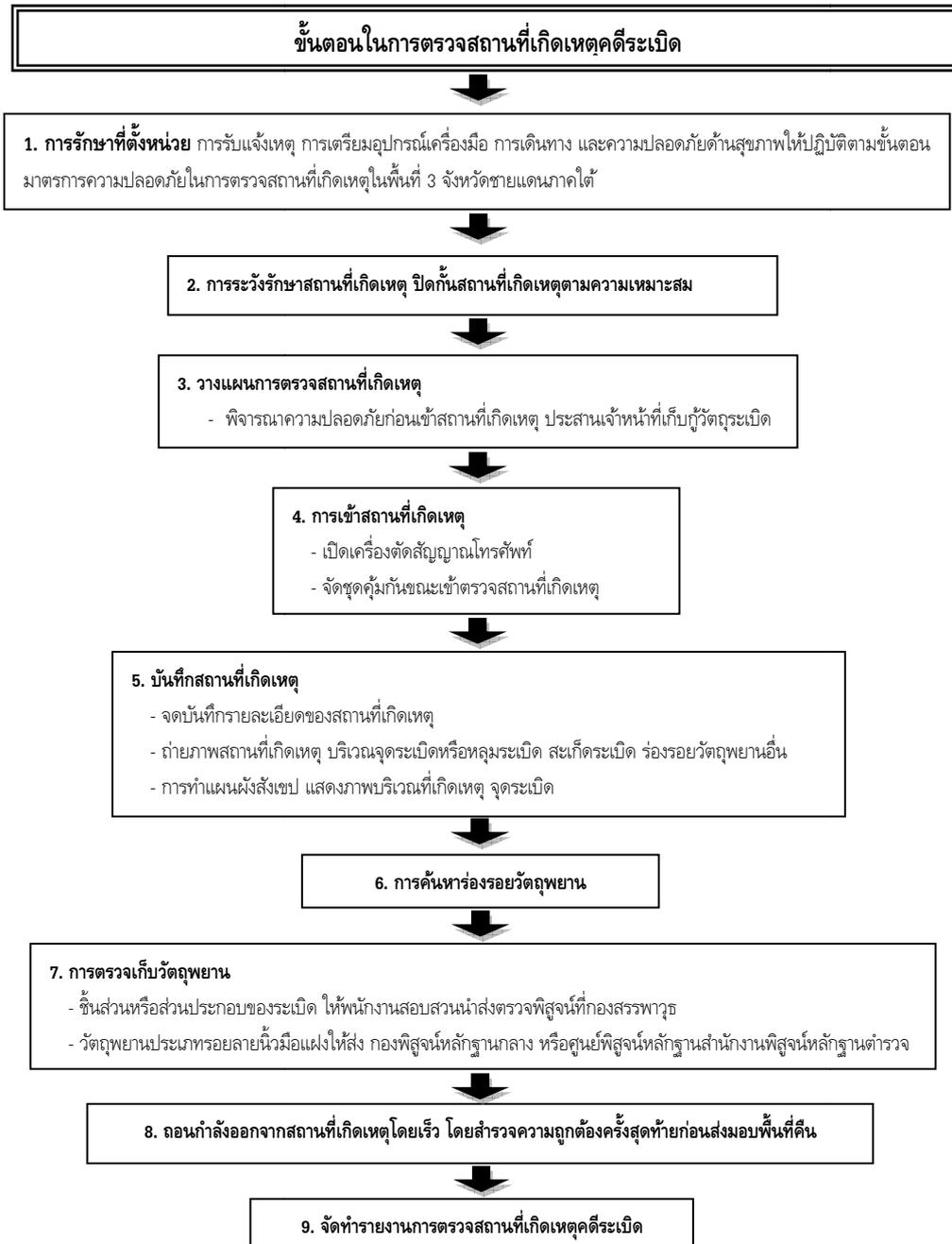
รายละเอียดตามแผนภาพ 3.9

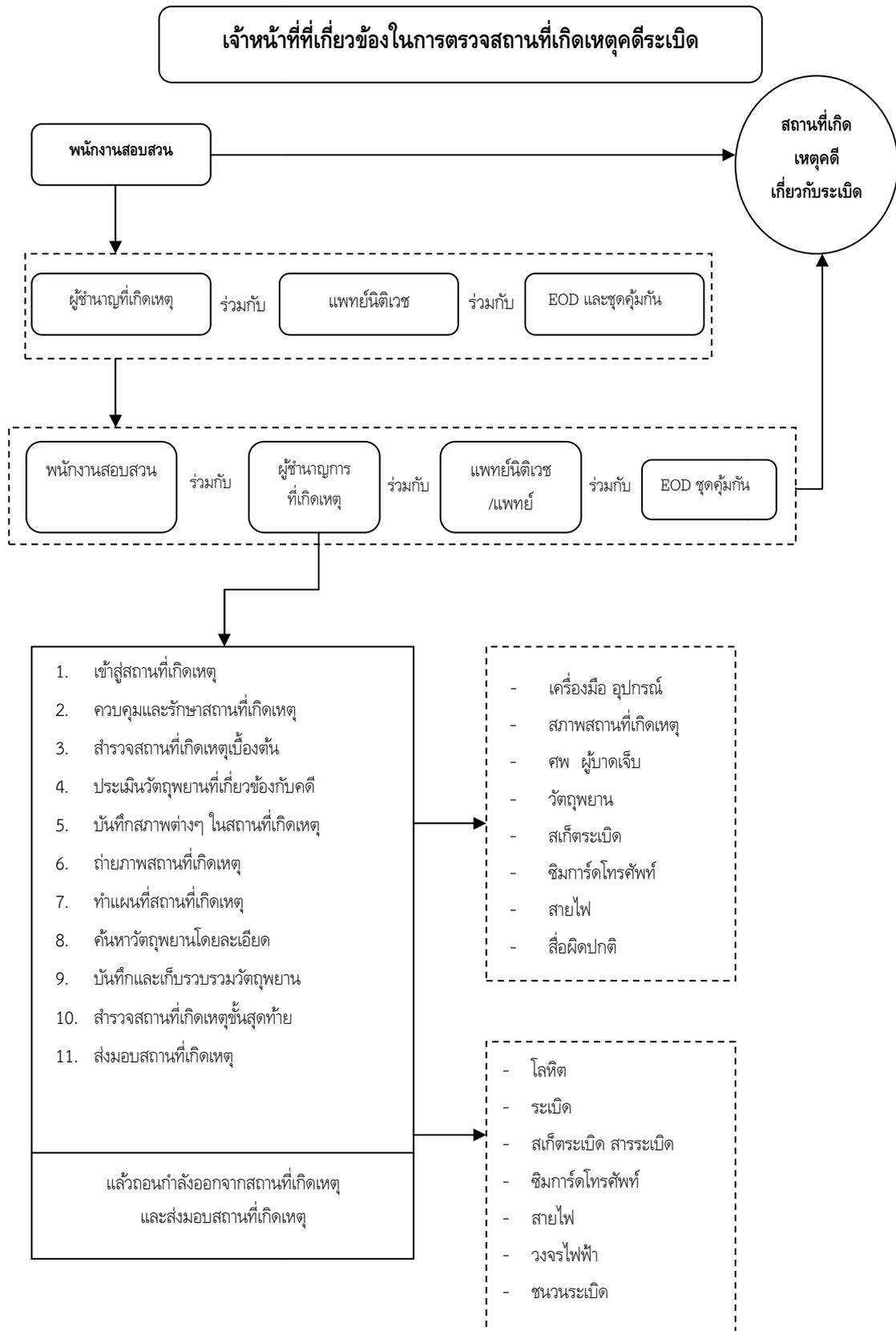
แผนภาพ 3.9 แนวการบริหารสถานที่เกิดเหตุ

3.8 ปัจจัยความสำเร็จในการเข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุในคดีที่สำคัญ

3.8.1 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีระเบิด รายละเอียดตามแผนภาพ 3.10 และ 3.11

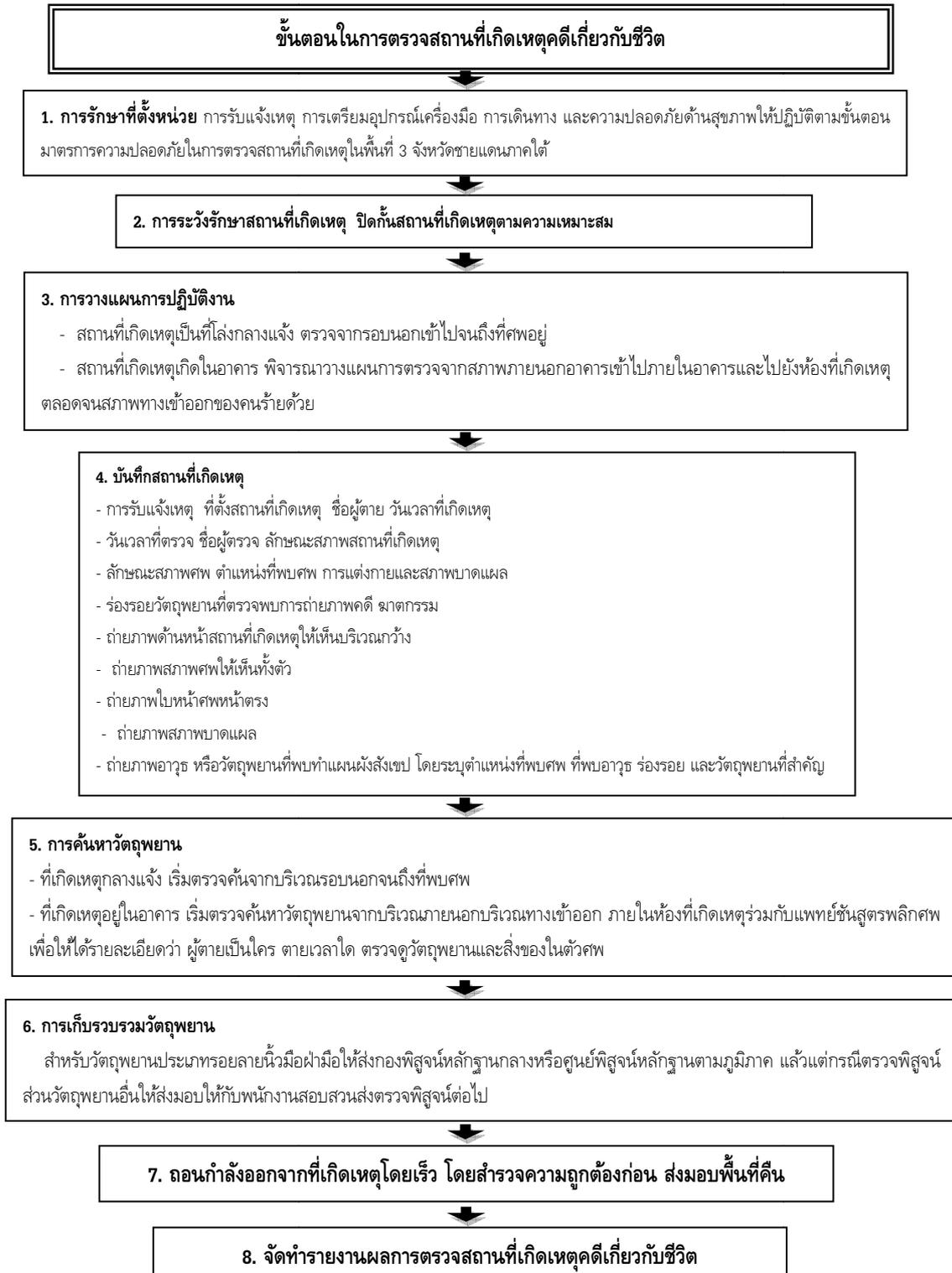

แผนภาพ 3.10 ขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีระเบิด

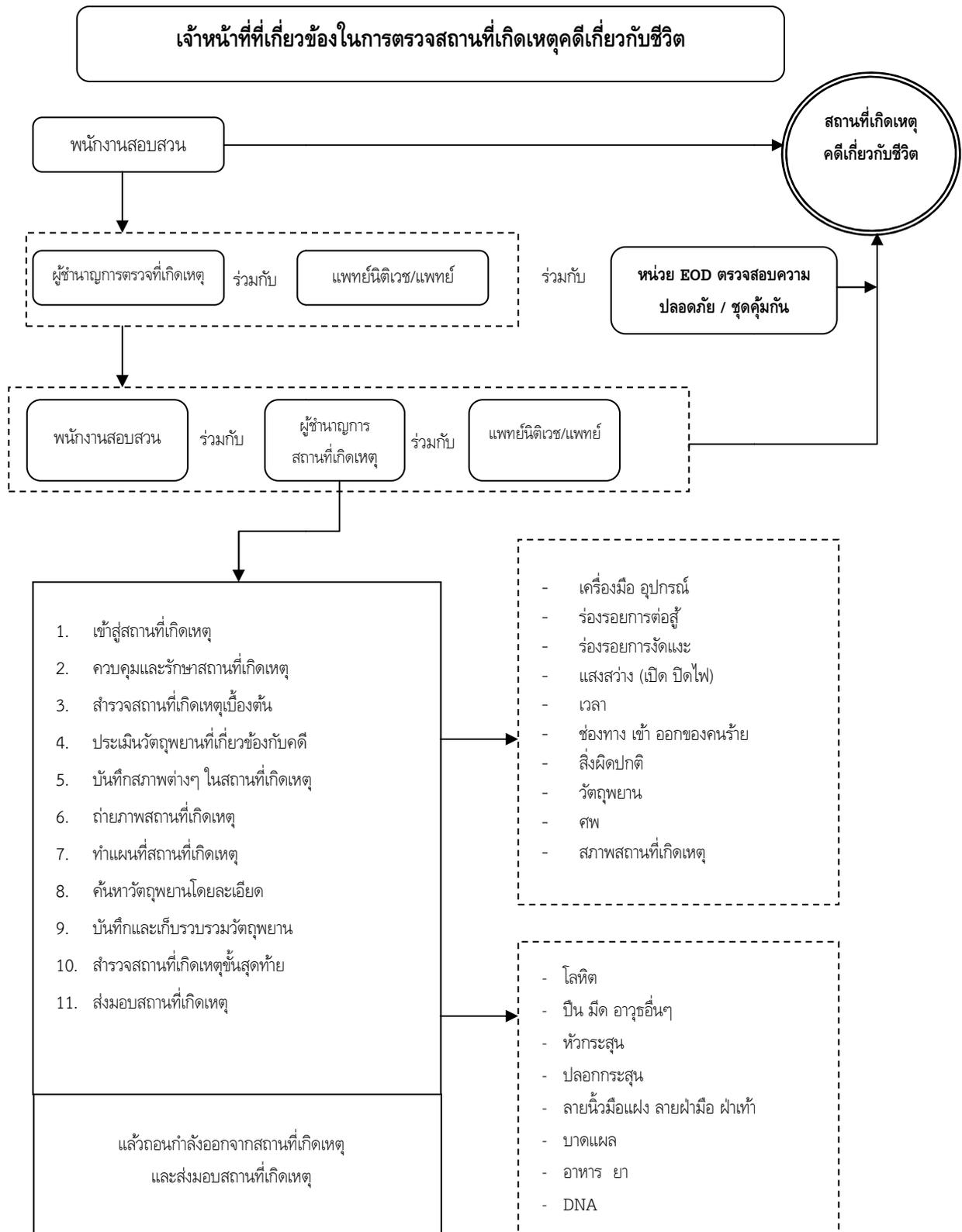

แผนภาพ 3.11 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีระเบิด

3.8.2 การตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต รายละเอียดตามแผนภาพ 3.12 และ 3.13

แผนภาพ 3.12 ขั้นตอนการตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต

แผนภาพ 3.13 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต